

**SOLLEMNITAS
SANCTÆ CLARÆ ASSISIENSIS
2018**

Litteræ Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum

RAZLUČIVANJE: očišćenje *pogleda,* *srca,* *volje*

Predrage sestre,

Gospodin nam dao svoj mir!

Prošle godine predložio sam vam razmišljanja i točke provjere koje su nam sugerirale riječi koje su stavile u fokus naš hod. Manje braće prema Plenarnom vijeću Reda što smo ga slavili prošlog lipnja u Najrobiju: slušati, razlučivati, djelovati.

Ove godine osobito se želim zadržati na drugoj riječi. Htio bih u primjeru i riječima Klare naći neke elemente korisne da razvijaju sposobnost razlučivanja koje bi sve više kvalificiralo naš život da od njega učinimo vjeran i radostan odgovor pozivu Boga u ovom vremenu, u prostoru u kojem je svakom dano prebivati.

Posinjani od Boga kao sinovi u Sinu Isusu umrlom i uskrsnom, od časa našega krštenja mi molimo: “*Oče naš, budi volja tvoja*”. Jedini istinski način postojanja je razlučivanje, jer, kako kaže Franjo, “sada pak, pošto ostavimo svijet, ništa drugo nemamo činiti nego brinuti se da slijedimo volju Gospodinovu i njemu omilimo” (NPr 22, 9). Klara sa svoje strane “koliko je mogla, trsila se ugoditi Bogu” (PostKl 8,3).

Nanovo prolazeći klarijanskim izvorima, osobito pismima, zapažam da Klara živi i predlaže razlučivanje kao prohod očišćenja: očišćenja pogleda, srca, volje.

OČIŠĆENJE POGLEDA

Polazište je stvarnost u kojoj se nalazimo. Još prije, to je stvarnost koja “jesmo”, koja je svaki od nas po naravi i po milosti. Nerijetko imamo iskustvo da na iskrivljen način percipiramo stvarnost u sebi i oko nas. Neutemeljeno razmišljanje i predrasude bilo koje vrste mogu iskriviti čitanje onoga što se događa u našoj intimi ili u našoj zajednici, u Crkvi, u društvu... Nije li to možda prvi čimbenik tolikih nerazumijevanja, pogrešnih razumijevanja, konfliktnih odnosa?

Očistiti pogled da dobro ‘vidimo’: vidjeti kao što Bog nas gleda, gledati bez izobličujućih filtera. Kao Janju Prašku, Klara danas vas podsjeća, sve nas podsjeća da samo suobličujući se Isusu, usvajajući isti njegov pogled, možemo ‘vidjeti’ stvarnost u istini, iznad iskrivljenosti koje proizvodi grijeh u svim svojim oblicima: “Budući da je on odsjaj slave, odsjev vječne svjetlosti i zrcalo čisto, u to zrcalo svednevice gledaj, kraljice, zaručnice Isusa Krista, i u njemu stalno promatraj svoje lice” (4 PJa 14 – 15). Jer zasigurno “u tvojoj svjetlosti mi svjetlost vidimo” (Ps 36, 19).

Klara je počela stjecati iskustvo očišćenja pogleda kad ju je Franjo – pripovijeda Legenda – “bodrio da prezre svijet: razlažući živom riječi kako je bijedna nada ovoga svijeta i njegovo oblije varavo. Šaptao joj je u uši o slatkoći zaruka s Kristom” (LegKl 5). To je uistinu dobro shvatila Klara koja

piše Janji Praškoj: “Pa okanivši se svega što u ovom varljivom, nemirnom svijetu vrebaju na njegove zasljepljene ljubitelje, potpuno ljubi onoga koji svega sebe preda iz ljubavi prema tebi” (3PJa 15). Postoji jedna temeljna, ‘izvorna’ varka, zbog koje se ‘svijet’, shvaćen kao vizija stvarnosti u oprečnosti s Božjom vizijom, pokazuje privlačnim a stvarno je smrtonosan, čini se da pruža sreću a naprotiv čini robovima i krade radost i životnost. U trećem pismu Janji Praškoj Klara upotrebljava veoma snažne izričaje u tom pogledu: “Idući njegovim stopama, osobito stopama poniznosti i siromaštva, bez svake sumnje možeš uvijek nositi duhovno u čistu i djevičanstvom tijelu, obuhvaćajući onoga koji i tebe i sve obuhvaća, posjedovati ono što ćeš i u usporedbi s drugim prolaznim posjedima ovoga svijeta jače posjedovati. U tome se ponekad neki kraljevi i kraljice ovoga svijeta varaju: makar se njihova oholost do neba uzdigla i njihova slava oblake dotakla, na kraju će poput smeća propasti” (3PJa 25 – 28). Zajedništvo s Gospodinom Isusom življeno u daru samoga sebe osigurava od rizika duhovne ‘sljepoće’. Samo očišćen pogled, poučava nas Franjo, umije gledati Boga u svim stvarima. Klara u sestrama hoće oblikovati taj isti pogled iz kojeg izvire pohvala: “Kad bi ova preblažena Majka slala sestre poslužiteljice izvan samostana, poticala ih je da hvale Boga kada vide lijepa procvjetala i prolistala stabla. Isto tako kada vide ljude i ostala stvorenja, neka uvijek za sve i u svemu hvale Boga” (PostKl 14,9). Vidjeti stvarnost kao što je Bog vidi je prvi korak da se razaznaju tragovi na stazama Kraljevstva.

OČIŠĆENJE SRCA

Ako čist pogled čita stvarost u istini Boga, srce je prosuđuje, vrednuje, tumači. Razlučivanje kao “prosuđivanje” je sljedeći korak u kojem se stvarnost stavlja u

suočavanje sa vrijednostima koje podržavaju i usmjeruju hod postojanja.

Po svjedočenju Bone di Guelfuccio, Franjo potiče mladu Klaru da njeguje vlastito srce usklađujući ga s Isusovim srcem. “Uvijek joj je govorio da se obraća Isusu Kristu”. Obraćanje je za kršćanina bitni pokret da nastavi živjeti, kao disanje. Tijekom postojanja Klara spoznaje s kojom lakoćom srce otvrdne, rastrese se, smete. Stoga se raduje kad vidi Janju Prašku kako “na strašan i nezamisliv način svladava lukavstva prepredenog neprijatelja, oholost koja je propast ljudske naravi i ispraznost koja očarava srca ljudi”. Oholost i ispraznost priječe ispravno prosuđivanje stvarnosti jer usredotočuju na sebe, ne na Boga i na druge. Naprotiv, kako je nedavno rekao papa Franjo, “vlastito je Duhu Svetom da se ‘odsredištujemo’ od našega ja i da se otvaramo prema ‘mi’ zajednice: primiti da bismo davali. Nismo mi u središtu: mi smo pomagalo onom daru za druge” (*Generalna audijencija*, 6. lipnja 2018.).

Srce čuvamo ako ga povjeravamo Gospodinu u svakidašnjem pokretu predanja: “Stavi svoj duh u ogledalo vječnosti, stavi svoju dušu u odsjaj slave, stavi svoje srce u otisak božanskoga bića i kontemplacijom preobrazi svu samu sebe u sliku božanstva samoga, da i sama osjetiš ono što osjećaju prijatelji kušajući skrivenu slast koju sam Bog sačuva od iskona za ljubitelje svoje” (3PJa 12-14).

Istinsko razlučivanje zahtijeva da izoštrimo osjećaj za Božje stvari, znajući prepoznati miris i okus Evanđelja u onom što se događa, u osobama koje susrećemo, u sestrama s kojima živimo, kao i u onima koji prebivaju drugdje. U jednom obliku i s posve osobitim intenzitetom vama je, sestre, povjereno ovo vršenje kontemplacije, zahvaljujući kojoj prosuđivanje sazrijeva i postaje krepost diskrecije. Klara je prava učieljica diskrecije:

stvarna situacija, zavjetovane vrijednosti, konačni cilj zajedno dijalogiziraju bez obmanjujućih popustljivosti i komotnih kompromisa. “Ali jer ni tijelo naše nije tijelo od mjedi, ni snaga naša snaga kamena, naprotiv krhke smo i podložne svakoj tjelesnoj slabosti, molim te i u Gospodinu tražim, predraga, da mudro i razborito odustaneš od nekoga nerazborita i nemoguće stroga posta na koji si se, doznadoh, dala; i to radi toga kako bi živeći svojim životom slavila Gospodina i žrtvu uvijek solju začinjenu Gospodinu prikazivala” (3PJa 38-41).

OČIŠĆENJE VOLJE

Postupak očišćenja je usmjeren da na to da se osjetimo izazvani Božjom riječi da bismo žvjeli u posluhu njemu, to jest ima za cilj da ispunja povijest na evanđeski način nasljeđujući stope Isusove, da bi u svijetu raslo Božje kraljevstvo. Naši projekti su dobri ako nisu “samo naši”, ako niču, kao iz korijena, iz raspoloživosti da svi mi surađujemo u djelu koje Bog već čini.

Dobro je, treba dakle izabirati ono što nas sjedinjuje s Gospodinom, treba odbacivati ono što nas od njega dijeli. Klara može odbiti ponudu pape Grgura IX. – da bude odriješena veza sa najvišim siromaštvom da

primi posjede koje joj je on sam ponudio – i s jednostavnošću i istinom izjaviti: “Sveti Oče, ne želim nipošto nikada biti odriješena od nasljedovanja Krista!” (LegKl 14). I potiče Janju Prašku, u sličnoj situaciji, da prigri Klara siromašnoga (usp. 2PJa 17-18).

Kako dragocjeni i značajan, stoga, je podatak da tako Klara kao i Franjo stavljaju kao pečat svojim pravilima, kao sintezu cijeloga oblika života (forma vitae): “Neka paze na ono što uvijek iznad svega moraju željeti: da imaju duh Gospodnji i njegovo sveto djelovanje, da mu se uvijek mole čista srca, da imaju pniznosti i strpljenja u nevolji i bolesti, da ljube one koji nas progone, kore i optužuju. Ta Gosodin veli: Blago progonjenima zbog pravednosti, njihovo je kraljevstvo nebesko. Ali tko ustraje do svršetka bit će spašen” (PrKl 10,9-13).

U svjetlu ovih riječi, sinteze jednog cijeloga života, priznajemo ispunjenim u Klari i od Klare ono na što sve podsjeća papa Franjo Apostolskoj pobudnici *Gaudete et Exsultate*: “Razlučivanje [...] je istinski zlazak iz nas samih za dobro braće” (GE 175).

Želim, moje drage siromašne gospođe, da uzmognete živjeti radosni spomen u svetkovini naše ljubljene sestre i majke, Svete Klare Asiške! Sretno!

Rim, 2. kolovoza 2018.
Blagdan Asiškoga oprosta

F. Michael Anthony Perry, ofm
Fra Michael Anthony Perry, ofm
Generalni ministar i sluga